

ООО «Аксел»дә дүрт районнын - Темников, Теньгушево, Краснослободск һәм Ельник механизаторлары, механиклары, агрономнары, инженерлары һәм авыл хужалыгы житәкчеләре чэчүгә эзерлек буенча кинәшмәгә жыелдылар. Республикабызда шундый куш очрашулары үтә.

Аксел авылы мәдәният Йортында сойләшүнен теоретик олеше үттә. Анда яз башы чэчүенә техниканын эзерлегә буенча тәжрибә уртаклаштылар; унышлар һәм кимчеләкләр аталды. Мордовия Республикасы авыл хужалыгы һәм азык-толек министры урынбасары А. И. Искандяров техниканын эзерлегә унышны зур иттереп үстерүдәгә роле турында тагы бер тапкыр искәртте. - ...Яз башы чэчүенә тиешенчә эзерлек, - ди Альберт Ислям улы, - авыл хужалыгы елынын нигезе. Авырлыклар, гадәттөгечә, техника житмәүгә барып терәлә. Әгәр бездә бер комбайнга 500 гектар жирне эшкәртү норма итеп каралса, ә Европа илләрендә - бары 85 - 100 гектар гына. Шуннан техникабыз тиз эштән чыга, искерә. Уйлап карагыз, бүгенгә техникабызнын 50 проценты 10 яшьтән олы. Күбесенчә, ресурсын эшләгән инде. Тагы - тиешенчә сакламыйбыз, тиешенчә ремонтламыйбыз; яз башы чэчүенә дә тиешенчә эзерләмибез! Ә бит унышнын 35 проценты техниканын эзерлегеннән килә.

Мордовия агробизнес кадрлары белемен камилләштерү институты директоры, фән докторы М. Н. Чаткин фән яналыклары белән таныштырды һәм югары уныш алу очен механизаторлар әлегә кадәр игътибар итмәгән жирне соргәндә агротехник таләпләрне саклау, жирнен дымлылыгын да күздән югалтмаска тиешләр дип кинәш иттә.

Очрашуда катнашучылар комбинированный культиваторлар, дисклы тырма, дискатор белән жир тирәнлеген билгеләүне үзләштерделәр. Аннары дорес эшкәрткәндә нинди үсентеләр булырга тиеш, ашлама керту үзенчәлегә һәм башка чэчү һәм югары уныш алу очен кирәкле шартлар турында да сойләделәр.

Кинәшмәнен практик олеше тракторлар паркында үттә. Очрашуда район житәкчесе урынбасары В. П. Югалдина Темник районында чэчүгә эзерлек ничек баруы белән таныштырып үттә. Ул яровойлар чэчү күләмен әйтте: ООО «Тархановское» - 2305 га, ООО «Аксел» - 2354 га, ООО «Подсобное хозяйство» - 3200 га, сельхозколледж - 40 га, ООО «Агрофирма Ишейки» - 175 га, ООО «Агрофирма Кушки» - 405 га. 2017 елны валлы продукцияне 6,1 процентка арттырырлар дигән максатларын да ишеттерде. Яз башы чэчүенә 55 трактор, 12 сеялка-агрегатлар, 15 культиватор, 12 дискатор, 7 ашлама сиптерү машинасы эзерлегә турында әйтте. Орлыкларны да артыгы белән эзерләгәннәр, ди житәкче. Булган унышлары белән Темниклылар мул уртаклаштылар. Чэчүгә эзерләр

алар.

Нәтижәдә, гомерләрен иген үстерүгә багышлаган белгечләр, чэчүгә техниканын эзерлеген күрделәр, яналарын ойрэнделәр.

Н.Хәлил